

СУЧАСНИЙ СТАН ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ТА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ГАЛУЗІ ТВАРИННИЦТВА

Бурчак З.А., здобувач вищої освіти гр. ТМ 2/2,
Науковий керівник – Коваленко Г.В. канд. екон. наук,
ст. викладач кафедри економіки підприємств
Миколаївський національний аграрний університет

Агропромисловий комплекс є складною соціально-економічною системою, що складається з різних структурно-утворюючих елементів або підсистем. Його центральною ланкою є сільське господарство, у складі якого особливе місце займає тваринництво, що є підсистемою по відношенню до агропромислового комплексу і системою по відношенню до супідрядних елементів – підгалузей [1, с. 17].

На сьогоднішній день фактичне споживання основних продуктів тваринництва в розрахунку на душу населення в Україні суттєво відстає від науково обґрунтованих норм. Зокрема, виробництво м'яса в 2017 році становило 41,2 кг, молока 254,3 кг на 1 людину при фізіологічних нормах відповідно 80 кг і 380 кг [2]. При цьому і надалі спостерігається чітка тенденція щодо подальшого скорочення обсягів виробництва продукції тваринництва. Одним з пріоритетних завдань розвитку галузі тваринництва України є не тільки забезпечення продовольчої безпеки, але й нарощування його експортного потенціалу. І це можливо тільки з переходом галузі на інноваційний шлях розвитку.

До особливостей розвитку інноваційних процесів у тваринництві можна віднести наступне: а) залежність виробництва від природно-кліматичних умов; б) використання у виробничому процесі біологічних активів - рослин і тварин, землі; в) недосконалий рівень організації менеджменту інноваційних процесів; г) значно вищі, в порівнянні з іншими галузями, виробничо-фінансові ризики.

Як і будь-яка інша галузь економіки в ринкових умовах, ефективність галузі тваринництва в значній мірі визначається її конкурентоспроможністю. Конкурентоспроможність галузі тваринництва відображає якість господарювання в умовах конкурентного ринку, здатність змагатися на конкурентному ринку ресурсів (матеріальних, грошових, фінансових, інформаційних) з іншими виробниками за якістю і ціною товарів, витратами з метою завоювання ринку і отримання більш високої прибутковості. Тоді як ступінь конкурентоспроможності тваринництва визначається рівнем його інноваційного розвитку.

Поняття інновації в тваринництві, на відміну від інших галузей, визначається як кінцевий результат діяльності не через запровадження нової або вдосконаленої продукції, а в основному вони реалізуються через запровадження в виробництво нової техніки, технології, організації виробництва, системи його управління, а особливо нових порід тварин, з метою отримання економічного, соціального, екологічного ефекту і прискорення процесу розширеного відтворення.

З огляду на це, інноваційну діяльність в тваринництві можна визначити, як сукупність послідовно здійснюваних дій по вдосконаленню технології і організації виробництва, на основі використання результатів наукових досліджень і розробок, або передового виробничого досвіду з метою модернізації виробництва і виходу на нові ринки.

Необхідність розроблення програм, метою яких є розв'язання окремих проблем розвитку економіки і суспільства, а також проблем розвитку окремих галузей економіки та адміністративно-територіальних одиниць, що потребують державної підтримки, визначається в Законі України «Про державні цільові програми» [2], стратегія розвитку аграрного сектору економіки України на період до 2020 року [5], «Про державну підтримку сільського господарства України» [3], «Про Державний бюджет України» за відповідні роки.

Реалізація бюджетних програм підтримки аграрного сектора України залежить від обсягу коштів, виділених законом про Державний бюджет на відповідний рік і порядку використання коштів щодо окремої програми. Виплати здійснюються через Міністерство аграрної політики та продовольства як головного розпорядника бюджетних коштів.

Аналіз масштабів та спрямованості бюджетних програм розвитку сільськогосподарського виробництва в Україні протягом останніх років свідчить про те, що діюча система фінансування галузі не принесла очікуваних фінансових та соціальних результатів, тому існує нагальна потреба зміни принципових підходів щодо їх розробки та реалізації. Зважаючи на складність проблем державних програм підтримки та розвитку аграрного сектора, зокрема, на хронічну недостатність їх фінансування, особливу увагу необхідно звернути на доцільність та ефективність їх проектування, врахування бюджетних можливостей держави та потенційних загроз їхньому втіленню, якості надання адміністративних послуг та здійснення контролю за розподілом державних ресурсів на етапі реалізації програм.

Розвиток інноваційних процесів в галузі, повинен визначатись законам ринку, але регулювати і координувати зв'язки між учасниками інноваційної діяльності зобов'язана держава. Зміст державного втручання в інноваційну діяльність підприємств, які спеціалізуються в галузі тваринництва, полягає в тому, що вона повинна визначати пріоритети і здійснювати планування інноваційної діяльності, поєднуючи інтереси державного і підприємницького секторів. Це дозволить активізувати інноваційну складову всієї економічної системи суспільства і забезпечити виробництво конкурентоздатної тваринницької продукції.

Список використаних джерел

1. Нечаев В. И., Артемова Е. И. Проблемы инновационного развития животноводства. Краснодар:АТРИ, 2009.

2. Сільське господарство України в 2008 р. – К. Держкомстат України 2009 р. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18,09.1991 р.

3. Стратегія розвитку аграрного сектору економіки України на період до 2020 року[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua/node/7644>.